

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

Tételcímek a Leővey Klára Gimnázium által szervezett középszintű szóbeli vizsgára 2021 ősz

IRODALOM

A szóbeli vizsgatétel felépítése irodalomból: *Témakör – tétel – feladat*. A témaköröket és a tételeket nyilvánosságra kell hozni, a feladatokat a vizsgázók csak a vizsgán ismerhetik meg. A vizsgán a vizsgázónak a feladatokat kell kifejtene.

Az irodalomtételek esetében a műismereti minimumot is közöljük, az ebben felsorolt művek ismerete elvárás a szóbeli érettségén. A szóbeli feladatok **művek értelmezésére** irányulnak, a **szervezők életrajza nem** része a feladatnak.

TÉMAKÖR	TÉTEL	MŰISMERETI MINIMUM
Művek a magyar irodalomból I. Kötelező szerzők	1) Témakörök és ciklusszerkezet Ady Endre <i>Új versek</i> (1906) című kötetében	Ady Endre <i>Új versek</i> kötetének versei
	2) Arany János nagykőrösi balladáinak műfaji sajátosságai	Arany János nagykőrösi balladái
	3) A próféta alakjának megjelenítése Babits Mihály <i>Jónás könyve</i> című alkotásában	Babits Mihály: <i>Jónás könyve</i>
	4) A szerelmi tematika József Attila kései költészetében (1936-37)	József Attila: <i>Gyermeké tettél, Judit, Nagyon fáj, Flóra I. Hexameterek</i>
	5) Takács Pista, Suhajda Jancsi, a hatéves Esti Kornél – gyermekmotívumok Kosztolányi Dezső novelláiban	Kosztolányi Dezső: <i>A kulcs, Fürdés, Esti Kornél Második fejezet</i>
	6) Petőfi Sándor forradalmi látomásköltészete	Petőfi Sándor: <i>Egy gondolat bánt engemet..., A XIX. század költői, Nemzeti dal, Respublika</i>
Művek a magyar irodalomból II. Választható szerzők	7) Csokonai Vitéz Mihály költészetének gondolati és formai sajátosságai A <i>Magánossághoz, Az estve és A tihanyi Ekhóhoz</i> című alkotásai alapján	Csokonai Vitéz Mihály: <i>A Magánossághoz, Az estve, A tihanyi ekhóhoz</i>
	8) Jellegzetes motívumok, toposzok Jókai Mór <i>Az arany ember</i> című regényében	Jókai Mór: <i>Az arany ember</i>
	9) A magyar társadalom ábrázolása Móricz Zsigmond <i>Tragédia, Szegényemberek és Barbárok</i> című elbeszéléseiben	Móricz Zsigmond: <i>Tragédia, Szegényemberek, Barbárok</i>
	10) A hagyomány jelentősége Radnóti Miklós költészetében	Radnóti Miklós <i>Bori noteszének</i> versei
	11) Az iskola és a kamaszkor megidézése Karinthy Frigyes <i>Tanár úr kérem</i> című kötetének karcolataiban	Karinthy Frigyes: <i>Tanár úr kérem</i>
	12) A groteszk látásmód Örkény István <i>Tóték</i> című drámájában	Örkény István: <i>Tóték</i> (dráma!)
Művek a magyar irodalomból III. Kortárs szerzők	13) Szerepversek Rakovszky Zsuzsa <i>Hangok</i> című kötetében	Rakovszky Zsuzsa: <i>Hangok</i> (1994), különösen: <i>Jób, Kövér asszony melegben, Narkomán, A trónfosztott királynő</i> http://dia.pool.pim.hu/html/muvek/RAKOVSZKY/rakovszky00001a_kv.html
Művek a világirodalomból	14) A példázat műfaja az <i>Újszövetség</i> evangéliumaiban	Példázatok Lukács evangéliumából: <i>A nagy vacsora</i> (14. fejezet), <i>A tékozló fiú</i> (15. fejezet), <i>A farizeus és a vámszedő</i> (18. fejezet) <i>A minák</i> (19. fejezet) https://abibliamindenkie.hu/uj/LUK/
	15) Romantikus jegyek Puskin Jevgenyij <i>Anyegin</i> című verses regényében	Puskin: Jevgenyij <i>Anyegin</i>
	16) A karkai ábrázolásmód sajátosságai Franz Kafka <i>Az átváltozás</i> című	Franz Kafka: <i>Az átváltozás</i>

	elbeszélése alapján	
Színház és dráma	17) A komikum megjelenési formái Molière <i>Tartuffe</i> című klasszicista komédiájában	Molière: <i>Tartuffe</i>
	18) Éva szerepei és alakváltozatai Madách Imre <i>Az ember tragédiája</i> című drámai költeményében	Madách Imre: <i>Az ember tragédiája</i>
Az irodalom határterületei	19) A cselekményalakítás eszközei Rejtő Jenő <i>Pizskos Fred a kapitány</i> című regényében	Rejtő Jenő: <i>Pizskos Fred a kapitány</i>
Regionális kultúra és a határon túli magyar irodalom	20) A nagyvároshoz fűződő viszony ábrázolása a magyar lírában	Arany János: <i>A tölgyek alatt</i> , Babits Mihály: <i>Cigány a siralomházban</i> , Tóth Árpád: <i>Körúti hajnal</i> , Kosztolányi Dezső: <i>Üllői-úti fák</i> , József Attila: <i>Elégia</i>

MAGYAR NYELV

A szóbeli érettségi vizsgatétel felépítése magyar nyelvből: *Témakör – tétel – feladat*. A témaköröket és a tételeket nyilvánosságra kell hozni, a feladatokat a vizsgázók csak a vizsgán ismerhetik meg. A vizsgán vizsgázónak a feladatokat kell kifejtenie.

TÉMAKÖR	TÉTEL
Kommunikáció	1) A közlésfolyamat nem nyelvi kifejezőeszközeinek szerepe a mindennapi kommunikációban
	2) A szóbeli és írásbeli kommunikáció hasonló és eltérő vonásai
A magyar nyelv története	3) A nyelvtörténet forrásai: kézírásos és nyomtatott nyelvemlékek
	4) A nyelvújítás lényege és jelentősége példák alapján
	5) A magyar szókészlet rétegei, a szókincs bővítés
Ember és nyelvhasználat	6) A nyelv mint jelrendszer
	7) Csoportnyelvek, rétegnyelvek jellemzői
	8) Az információs társadalom hatása a nyelvhasználatra és a nyelvi érintkezésre
A nyelvi szintek	9) A morfémák szerepe a szóalak felépítésében
	10) A magyar helyesírás rendszerszerűsége
	11) Az egyszerű mondat; a mondatrészek
A szöveg	12) A szöveg szerkezete: cím, bekezdés, tömb
	13) A munka és a továbbtanulás világában szükséges szövegtípusok
	14) Szövegtípusok a megjelenés és a nyelvhasználati szinterek szerint
A retorika alapjai	15) A szóbeli beszéd megszerkesztésének folyamata
	16) Az érv felépítése, logikája. Az érvek fajtái
	17) Az összefoglalás funkciója és típusai
Stílus és jelentés	18) Az egyjelentésű, a többjelentésű és az azonos alakú szavak
	19) A publicisztikai stílus főbb jellemzői
	20) Az alakzatok néhány típusa

A VIZSGÁN HASZNÁLHATÓ SEGÉDESZKÖZÖK

Írásbeli vizsga: tantermenként négy **helyesírási szótár**, melyet **az iskola biztosít**.

Szóbeli vizsga: irodalmi szöveggyűjtemény, kötet vagy a feladatok kidolgozásával összefüggő más **nyomtatott ismerethordozó** a tételnek megfelelő részlete, melyet **az iskola biztosít**.